

Wspólna Koncepcja Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań *Wizja 2030*

Gemeinsames Zukunftskonzept für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum *Vision 2030*

Przegląd wybranych projektów służących wdrożeniu Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań - Wizja 2030

Übersicht ausgewählter Projekten zur Umsetzung des Gemeinsamen Zukunftskonzepts für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum - Vision 2030

Wstęp i metodologia

Einführung und Methodologie

Przegląd ma na celu identyfikację projektów realizujących założenia Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań Wizja 2030 (WKP 2030).

Wskazano, jakie kierunki i obszary działania WKP 2030 są realizowane w ramach danego projektu.

W sumie zarejestrowano 159 projektów, które były lub są realizowane na polsko-niemieckim obszarze powiązań w ramach trzech programów Interreg A (Mekleburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska, Brandenburgia-Polska i Polska-Saksonia), Partnerstwa Odry oraz Konkursu na projekty flagowe WKP (niektóre realizowane jednocześnie w ramach programów Interreg).

Projekty były identyfikowane na podstawie ogólnodostępnych informacji zawartych w bazach udostępnianych na oficjalnych stronach poszczególnych programów.

- **INTERREG A Polska-Saksonia 2014-2020**
<https://pl.plsn.eu/pl>
- **INTERREG VA Mekleburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska 2014-2020**
<https://interreg5a.info/pl/>
- **INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020**
<https://interregva-bb-pl.eu/pl/>
- **Konkurs na projekty flagowe WKP 2030**
<https://www.kooperation-ohne-grenzen.de/pl/>
- **Partnerstwo Odry**
<http://www.partnerstwo-odra.eu/>

Na podstawie opisu poszczególnych projektów określone zostało z jakimi kierunkami są zbieżne, zakładając, że dany projekt może realizować kilka kierunków.

Mit der Erstellung der vorliegenden Übersicht wurden Projekte identifiziert, die Umsetzung des Gemeinsamen Zukunftskonzepts für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum – Vision 2030 (GZK 2030) unterstützen.

Es wurde dabei aufgezeigt, welche Handlungsfelder und Leitlinien des GZK 2030 durch das jeweilige Projekt umgesetzt werden.

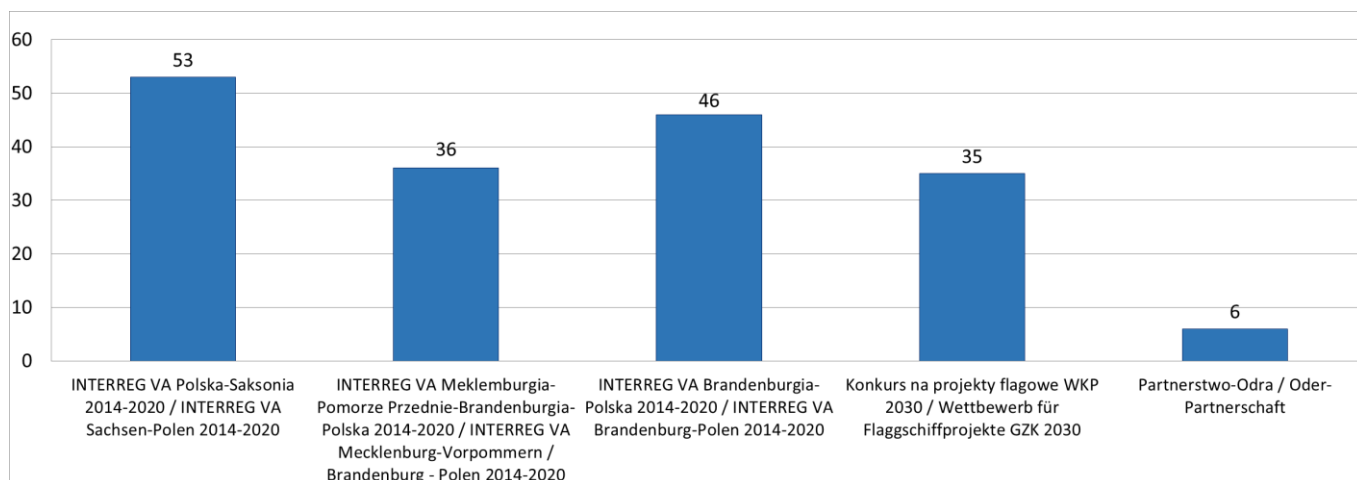
Insgesamt wurden 159 Projekte erfasst, die im deutsch-polnischen Verflechtungsraum im Rahmen der drei Interreg A-Programme (Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg - Polen, Brandenburg - Polen und Polen - Sachsen), bzw. der Oder-Partnerschaft realisiert wurden bzw. werden bzw. am Wettbewerb für Flaggschiffprojekte zur Umsetzung des GZK teilgenommen haben. (Da viele Wettbewerbsprojekte gleichzeitig im Rahmen der Interreg-Programme durchgeführt wurden oder werden, kommt es in dem folgenden Diagramm zu Mehrfachaufzählungen.)

Die betreffenden Projekte konnten anhand der allgemein zugänglichen Informationen auf den offiziellen Websites der nachstehenden Programme erfasst werden:

- **INTERREG A Polen – Sachsen 2014 – 2020**
<https://de.plsn.eu/umgesetzte-projekte>
- **INTERREG VA Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg-Polen 2014-2020**
<http://interreg5a.info/>
- **INTERREG VA Brandenburg-Polen 2014-2020**
<https://interregva-bb-pl.eu/>
- **Wettbewerb für Flaggschiffprojekte GZK 2030**
<https://www.kooperation-ohne-grenzen.de/>
- **Oder-Partnerschaft**
<http://oder-partnerschaft.eu/>

Ausgehend von der Beschreibung der einzelnen Projekte konnte ermittelt werden, welchen Handlungsfeldern sie entsprechen, wobei ein Projekt auch mehreren Handlungsfeldern zugeordnet werden kann.

Liczba projektów wpisujących się w realizację zapisów WKP 2030 [stan na dzień 10.12.2019]
Anzahl der Projekte, die der Umsetzung des GZK 2030 dienen [Stand vom 10.12.2019]

Źródło: opracowanie własne / Quelle: eigene Darstellung

WKP 2030 – obszary działania i kierunki

GZK 2030 – Handlungsfelder und Leitlinien

W ramach Wspólnej Koncepcji Przyszłości określono pięć obszarów działania o szczególnym znaczeniu dla przyszłego rozwoju.

Dodatkowo każdy z obszarów obejmuje po cztery kierunki.

Obszary działania w ramach WKP 2030:

- I. Wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej
- II. Poprawa połączeń transportowych
- III. Inwestowanie w ludzi
- IV. Promowanie trwałego i zrównoważonego wzrostu
- V. Zabezpieczenie podstaw dla wysokiej jakości życia.

Im Gemeinsamen Zukunftskonzept wurden fünf für die zukünftige Entwicklung bedeutsame Handlungsfelder formuliert.

Jedem Handlungsfeld wurden jeweils vier Leitlinien zugeordnet.

Handlungsfelder des GZK 2030:

- I. Die Vorteile der polyzentrischen Siedlungsstruktur nutzen
- II. Die verkehrlichen Verbindungen verbessern
- III. In die Menschen investieren
- IV. Nachhaltiges Wachstum fördern
- V. Die Grundlagen für eine hohe Lebensqualität sichern

Przegląd projektów

Übersicht der Projekte

Spośród projektów z ww. programów, na podstawie subiektywnej oceny zostały wybrane te, które wpisują się w realizację któregoś z działań Wspólnej Koncepcji Przyszłości. Projekty przypisane zostały w sposób zero-jedynkowy, z założeniem, że dany projekt może realizować kilka kierunków.

Przegląd projektów służących wdrożeniu WKP 2030, został zaktualizowany na dzień 10 grudnia 2019 r. W miarę dostępności informacji zawiera tytuł projektu i program, w ramach którego został on uwzględniony, krótki opis, partnerów, status projektu oraz przede wszystkim informacje, w realizację których działań określonych w WKP 2030 wpisuje się dany projekt.

Analiza wykazała znaczną dominację projektów nastawionych na działanie:

III. Inwestowanie w ludzi oraz kierunek

III.1 Dalszy rozwój kompetencji interkulturowych.

Von den Projekten aus den o.g. Programmen wurden nach subjektiver Einschätzung diejenigen ausgewählt, die zur Umsetzung einer Leitlinie des Gemeinsamen Zukunftskonzepts beitragen. Die Projekte wurden nach der Null-Eins-Variablen eingestuft, wobei davon ausgegangen wurde, dass ein Projekt mehreren Handlungsfeldern zugeordnet werden kann.

Die für die vorliegende Arbeit erfassten Projekte wurden mit dem Stand 10. Dezember 2019 aufgenommen. Je nach bereitgestellten Informationen wurde die Bezeichnung des Projekts und das Programm, in dem es berücksichtigt wurde, eine kurze Beschreibung, die Namen der Projektpartner und der Projektstatus berücksichtigt. In der Projekteübersicht wurde aber vor allem eine Information darüber aufgenommen, welchen Leitlinien des GZK 2030 das betreffende Projekt zugeordnet werden kann..

Die Analyse ergab eine beträchtliche Dominanz von Projekten, die auf das Handlungsfeld

III In die Menschen investieren und die Handlungsansätze unter

III.1 Interkulturelle Kompetenzen weiter ausbauen ausgerichtet sind

Zarejestrowane projekty oraz kierunki i obszary działania Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań 2030

Inhalte der erfassten Projekte, sowie Handlungsfelder und -ansätze des Gemeinsamen Zukunftskonzepts für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum

Tytuł projektu	Program	Opis	Partnerzy projektu	Beneficjent	I. Wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej.	II. Poprawa połączeń transportowych	III. Inwestowanie w ludzi	IV. Promowanie trwałego i zrównoważonego wzrostu	V. Zabezpieczenie podstaw dla wysokiej jakości życia.	Status projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
					I.1 Wzmocnienie metropolii, pozostających ośrodków miejskich i ich obszarów funkcjonalnych	II. 1 Dalsza rozbudowa atrakcyjnych i konkurencyjnych połączeń w transgranicznych przewozach regionalnych i II.2 Zapewnienie dobrej jakości transgranicznych połączeń drogowych	III.3 Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej portów morskich	II. 4 Aktywizacja żeglugi śródlądowej	III. 1 Dalszy rozwój kompetencji interkulturowych	III.2 Aktywne wspieranie nauki języka sąsiada	III.3 Ułatwienie dostępu do rynku pracy sąsiada	III.4 Intensyfikacja współpracy szkół wyższych
					I.2 Uwzględnianie implikacji sąsiedztwa dla rozwoju lokalnego i regionalnego			IV. 1 Wspieranie rozwoju transgranicznych stosunków gospodarczych	V.1 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego			
					I.3 Włączenie obszarów wiejskich			IV.2 Zwiększenie intensywności turystyki	V.2 Wzmocnianie transgranicznych powiązań przyrodniczych			
					I.4 Oszczędność i efektywniejsze wykorzystanie energii			IV.3 Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego	V.3 Ochrona zasobów naturalnych – zagwarantowanie standardów środowiskowych			
								IV.4 Promowanie trwałego „niebieskiego” wzrostu	V.4 Zmniejszanie zagrożenia powodzią, klęskami i katastrofami			

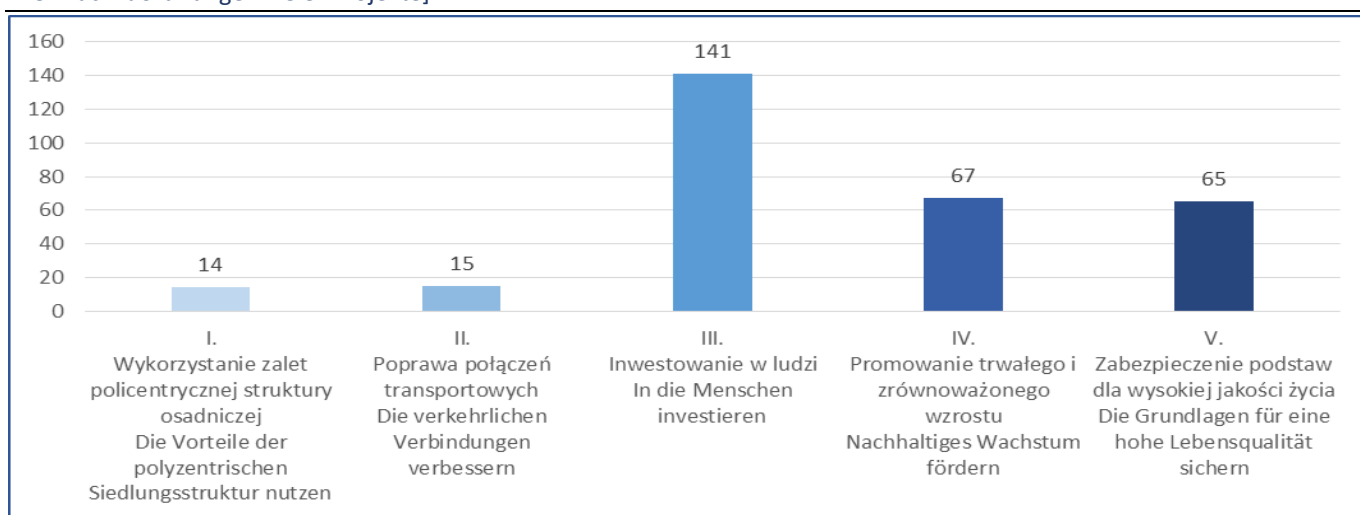
Źródło: opracowanie własne / Quelle: eigene Darstellung

Projektitel	I. Die Vorteile der polyzentrischen Siedlungsstruktur nutzen				II. Die verkehrlichen Verbindungen verbessern				III. In die Menschen investieren				IV. Nachhaltiges Wachstum fördern				V. Die Grundlagen für eine hohe Lebensqualität sichern			
Programm																				
Beschreibung																				
Projektpartner																				
Begünstigter																				
	I.1 Die Metropolen und Zentren als Anker im Raum stärken				I.2 Nachbarschaftseffekte bei der lokalen und regionalen Entwicklung berücksichtigen				I.3 Den ländlichen Raum „mitnehmen“				I.4 Energie sparen und effizienter nutzen				II.1 Attraktive und wettbewerbsfähige Verbindungen im grenzüberschreitenden Nah- und Fernverkehr weiter ausbauen			
					II.2 Gute Qualität der grenzüberschreitenden Straßenverbindungen sichern				II.3 Die Wettbewerbsposition der Seehäfen stärken				II.4 Die Binnenschifffahrt aktivieren				III.1 Interkulturelle Kompetenzen weiter ausbauen			
																	III.2 Den Erwerb der jeweils anderen Sprache fördern			
																	III.3 Den Zugang zum jeweils anderen Arbeitsmarkt erleichtern			
																	III.4 Die Zusammenarbeit der Hochschulen intensivieren			
																	IV.1 Die Entwicklung grenzüberschreitender Wirtschaftsbeziehungen fördern			
																	IV.2 Die Intensität des Tourismus steigern			
																	IV.3 Die Energiesicherheit erhöhen			
																	IV.4 Nachhaltiges „Blaues Wachstum“ fördern			
																	V.1 Das natürliche und kulturelle Erbe schützen und erlebbar machen			
																	V.2 Ökologische Verknüpfungen stärken			
																	V.3 Natürliche Ressourcen schützen – Umweltstandards sichern			
																	V.4 Risiken durch Hochwasser, Unglücksfälle und Katastrophen verringern			
																	Projektstatus			
																	Projektbeginn			
																	Projektende			

Źródło: opracowanie własne / Quelle: eigene Darstellung

Liczba projektów wpisujących się w realizację WKP 2030 w podziale na obszary działania [stan na dzień 10.12.2019]

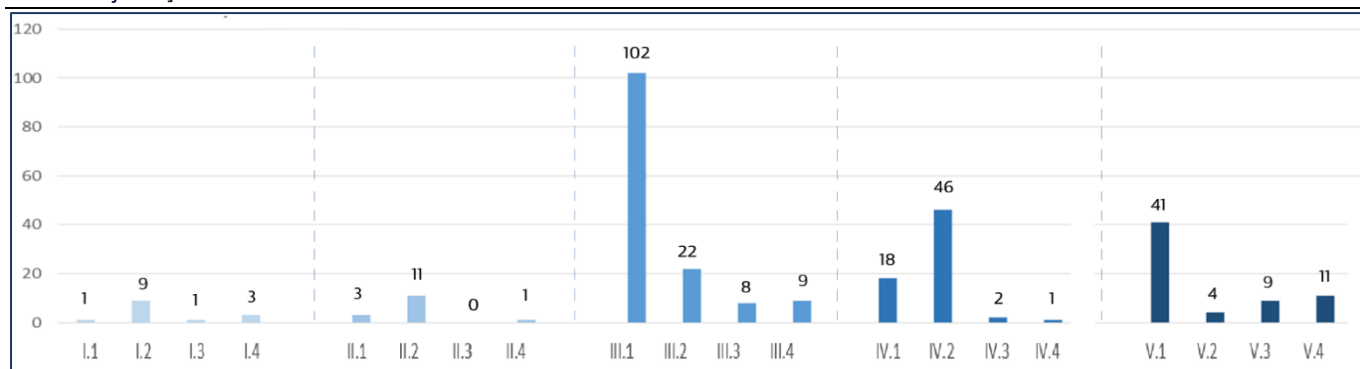
Anzahl der Zuordnungen der erfassten Projekte zu den jeweiligen Handlungsfeldern [Stand vom 10.12.2019; Mehrfachzuordnungen vieler Projekte]

Źródło: opracowanie własne / Quelle: eigene Darstellung

Liczba projektów wpisujących się w realizację WKP 2030 w podziale na kierunki [stan na dzień 10.12.2019]

Anzahl der Zuordnungen der erfassten Projekte zu den jeweiligen Leitlinien [Stand vom 10.12.2019; Mehrfachzuordnungen vieler Projekte]

Źródło: opracowanie własne / Quelle: eigene Darstellung

Podsumowanie

Zusammenfassung

Przegląd projektów nie wpływa bezpośrednio na realizację Wizji 2030, jednak prezentuje, w ramach których obszarów prowadzone są najbardziej aktywne działania.

W celu pełniejszego wdrożenia zapisów WKP 2030 zasadne jest uwzględnienie jej postulatów w nowych programach Interreg A na granicy polsko-niemieckiej w perspektywie finansowania (2021-2027). Proponuje się przyznanie dodatkowych punktów projektowi za realizację działań określonych we Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań 2030 oraz uwzględnienie obszarów działania określonych w WKP 2030 we wniosku o dofinansowanie w zakresie powiązań projektu z innymi inicjatywami (C.3.3.), na zasadzie podobnej jak w przypadku określenia wkładu strategii makroregionalnych.

Obwohl die vorliegende Übersicht der Projekte keinen unmittelbaren Einfluss auf die Umsetzung der Vision 2030 hat, so zeigt sie doch, in welchen Handlungsfeldern die meisten Aktivitäten durchgeführt werden.

Für eine umfassende Umsetzung des GZK 2030 erscheint die Berücksichtigung der darin enthaltenen Empfehlungen in den neuen Interreg-Programmen entlang der deutsch-polnischen Grenze in der Förderperiode 2021-2027 zielführend.. Es wird daher vorgeschlagen, denjenigen Projekten, die Leitlinien aus dem Gemeinsamen Zukunftskonzept für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum 2030 unterstützen, Zusatzpunkte in der Projektbewertung zu vergeben. Ferner sollen die Handlungsfelder des GZK 2030 in den Förderanträgen im Bereich der Verknüpfung des Projektes mit anderen Aktionen (C.3.3.) - analog zur Bewertung des Projektbeitrags zu makroregionalen Strategien - berücksichtigt werden.

Treść przeglądu nie musi odpowiadać oficjalnemu stanowisku Polsko-Niemieckiego Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej

Realizacja: Instytut Rozwoju Terytorialnego
Nadzór: Maciej Zathey, Agnieszka Wałęga
Opracowanie: Katarzyna Komorowska

Der Inhalt dieser Übersicht muss im Einzelnen nicht mit den offiziellen Standpunkten der Mitglieder des Deutsch-Polnischen Raumordnungsausschusses übereinstimmen

Umsetzung: Instytut Rozwoju Terytorialnego
Leitung: Maciej Zathey, Agnieszka Wałęga
Erarbeitung: Katarzyna Komorowska

